

**Congresboek
ALV - 52
2 februari 1991
Buitensociëteit
Zwolle**

D

66

**Milieu hoofdonderwerp
op D66 congres.**

De campagne start !

DEMOCRATEN

AGENDA ALV - 52
BUITENSOCIETEIT, ZWOLLE
ZATERDAG 2 FEBRUARI 1991

- 10.00 uur Opening door partijvoorzitter.
 Benoeming congresleiding, notulen-
 en stemcommissie.
 Toelichting stemprocedure.
- 10.15 uur Financiën - contributieregeling 1992
 - regiobijdrage 1992
- 10.45 uur Presentatie kandidaten besturen en commissies.
 Opening stembussen.
- 11.00 uur Beslispunten Huishoudelijk Reglement
- 12.00 uur Toespraak partijvoorzitter
- 12.15 uur Lunchpauze
- 12.45 uur Inleiding over milieu.
 Sluiting stembussen.
- 13.15 uur Parallele sessies over milieu:
 * Duurzame ontwikkeling in macro-economisch perspectief
 * Provinciaal beleid voor afvalverwerking
 * Gebiedsgericht milieubeleid
- 14.30 uur Campagnestart Provinciale Staten
 Toespraak Ernst Bakker
- 15.00 uur Toespraak fractievoorzitter Tweede Kamer
- 15.45 uur Actuele Politieke Moties
- 16.15 uur Uitslag stemmingen
- 16.30 uur Sluiting door de congresvoorzitter

W I E I S W I E ?

- CONGRESVOORZITTERS : Ewout Cassee
 Tom Kok
 Quirien Lensvelt
- NOTULENCOMMISSIE : Tessa Martens
 Lotti Smit
- RAPPORTAGECOMMISSIE : Wim Letschert (voorzitter)
- STEMCOMMISSIE : Paul Wessels (voorzitter)
- PROGRAMMACOMMISSIE : Meine Henk Klijsma (voorzitter)

FINANCIEN

CONCEPT CONTRIBUTIEREGELING 1992

1. Wanneer contributie betalen?
U ontvangt uw acceptgirokaart voor contributiebetaling voor aanvang van het jaar. U wordt verzocht uw betaling per ommekeer te verrichten. De contributie dient uiterlijk op 1 februari te zijn voldaan.
2. Basiscontributie
De hoogte van de contributie is afhankelijk van het belastbaar inkomen en wel volgens de volgende schaal (per jaar):

<u>belastbaar inkomen</u>		<u>verschuldigde contributie</u>
tot en met f.15.000,-		f.25,-
boven f.15.000,-		f.40,-
20.000,-		60,-
25.000,-		85,-
30.000,-		105,-
35.000,-		120,-
40.000,-		140,-
45.000,-		155,-
50.000,-		175,-
60.000,-		220,-
70.000,-		260,-
80.000,-		300,-

(per f.10.000,- meer inkomen, f.40,- meer contributie tot f.500,-)

3. Indien de contributie niet kan worden opgebracht, kan men zich schriftelijk (en vertrouwelijk) wenden tot de penningmeester van het Hoofdbestuur. Deze kan vermindering of ontheffing verlenen voor één of meerdere jaren.

Samenwonende D66-leden kunnen, na hiervan schriftelijk bericht te hebben gestuurd aan D66, f.30,- aftrekken van de basiscontributie van één van de beide leden. Beide leden houden hun volledige rechten als lid. Bij informatieverzendingen wordt dan volstaan met één exemplaar (bijvoorbeeld de Democraat)
4. Proeflidmaatschap
Er bestaat een proeflidmaatschap. De bijbehorende contributie bedraagt f.25,- (voor een welkomstpakket en één jaargang Democraat). Men kan maximaal 12 maanden proeflid zijn. Als proeflid heeft men wel spreekrecht, doch geen stemrecht op D66-vergaderingen.

5. Nieuwe leden
Nieuwe leden betalen alle nog komende kwartalen van het lopende jaar. Voor elk kwartaal is een kwart van de contributie verschuldigd.
6. Betaling in termijnen
De betaling van de contributie kan in termijnen plaatsvinden op voorwaarde, dat door het lid een ondertekende verklaring wordt afgegeven dat de contributie zal worden voldaan door een machtiging tot periodieke overboeking van een rekening bij de Postbank of bij een bank.
7. Contributiejaar
Het contributiejaar is gelijk aan het kalenderjaar.
8. Vrijstelling van contributieverplichtingen voor de duur van het lidmaatschap.
Indien een lid in enig jaar f.3000,- of meer aan contributie betaald, is het mogelijk om voor de duur van het lidmaatschap te worden vrijgesteld van contributiebetalingen. Eenmaal betaalde contributie kan niet worden teruggevorderd.

REGIOBIJDRAGE 1992

De regeling voor 1992 luidt, na aanneming van de motie Friesland op het voorjaarscongres 1989, als volgt:

Het totaal beschikbare bedrag voor de regio's wordt vastgesteld door het aantal leden, dat aan de contributieverplichting heeft voldaan, te vermenigvuldigen met f.10,-.

Dit totale bedrag wordt als volgt verdeeld:

- Vaste bijdrage van f.2.000,- voor elke regio;
- Variabele bijdrage naar regio:
 - * bedrag beschikbaar voor regio's na aftrek vaste bijdragen
 - * delen door het totaal aantal leden
 - * dit bedrag maal het aantal leden per regio beschikbaar stellen aan de regio's.

Voor 1992 betekent dit een variabele bijdrage van f.7,50 per lid, dat aan de contributieverplichting heeft voldaan.

Het Hoofdbestuur stelt voor deze regeling ongewijzigd voor 1992 te laten gelden.

KANDIDATEN

VERSTREKTE GEGEVENS

Van de kandidaten werd gevraagd:

1. ACHTERNAAM, voorletter(s)
2. roepnaam
3. geboortedatum, -plaats
4. adres
5. postcode en woonplaats
6. telefoonnummer thuis
7. opleiding
8. beroep
9. huidige functie(s) in D66 sinds
10. vorige functie(s) in D66, periode
11. andere maatschappelijke functie(s)
12. staat op een kandidaten lijst van een vertegenwoordigend lichaam
13. heeft zich kandidaat gesteld voor andere bestuurlijke of vertegenwoordigende functies (zo ja, voor welke)
14. persoonlijke toelichting.

Volgorde: Bij meerdere kandidaten per functie is de volgorde alfabetisch, te beginnen met de (gepriktte) letter E

DAGELIJKS BESTUUR - VICE VOORZITTER ORGANISATIE

1. MÜLLER, G.F.M.
2. George
3. 18 november 1949 te Rotterdam
4. Schiedamsesingel 185
5. 3012 BB Rotterdam
6. 010-4116505
7. MULO, HBS, Doctoraal Rechten, Postdoctoraal Fiscaal Recht
8. vice voorzitter Stichting Wicem II
9. --
10. (vice) voorzitter afdeling Rotterdam, fractie assistent, raadslid, wethouder Rotterdam
11. --
12. gemeenteraad Rotterdam, 3^e plaats (geen zitting genomen in raad)
13. neen
14. --

DAGELIJKS BESTUUR - 2^e PUBLICITEITSCOÖRDINATOR

1. FIJN VAN DRAAT-TONKENS, J.J.C.
2. Coosje
3. 2 augustus 1941 te Arnhem
4. Valeriusstraat 172-III
5. 1075 GH Amsterdam
6. 020-6629911
7. gymnasium β en sociologie
8. geen
9. 2^e publiciteitscoördinator DB, lid kascommissie deelfdeling Amsterdam Zuid
10. RB-lid en campagnecoördinator Noord-Holland 1983-1987
11. --
12. neen
13. neen
14. --

GESCHILLEN COMMISSIE - LID/VOORZITTER

1. GEELLEN, H.
2. Harry
3. 13 mei 1930 te Den Haag
4. Laan van Poot 318
5. 2566 DD Den Haag
6. 070-3237330
7. Dr. Technische Wetenschappen TH Delft Ir. Scheikunde TH Delft
8. gepensioneerd
9. lid geschillencommissie
10. 1967-1970 afdelingsbestuur Den Haag 1970-1972 lid HB 1976-1980 voorzitter rapportagecommissie
11. --
12. neen
13. neen
14. Volgens het Huishoudelijk Reglement wordt de voorzitter van de Geschillencommissie gekozen door leden van de commissie. Ben nu lid van de GC, maar zittingsperiode is ruim verlopen. Ambliëer herverkiezing.

PSVI BESTUUR - LID ALGEMEEN BESTUUR

1. JONGEJAN, E.
2. Erik
3. 7 juni 1944 te Schiedam
4. Smelenhof 25
5. 6596 DR Milsbeek
6. 08851-16540
7. doctoraal biologie onderwijs hoofdakke
8. zelfstandig milieu-adviseur/docent
9. raadslid Gennep, lid adviesraad
10. secretaris afdeling D66 Gennep e.o. van 1987-1989
11. voorzitter vereniging onderwijs in de natuurwetenschappen (NVON), voorzitter Natuurmonumenten Limburg
12. provinciale staten Limburg, niet verkiesbare plaats
13. neen
14. Erik Jongejan is opgeleid als onderwijzer en leraar. Hij heeft lesgegeven aan kleuterleidsters, onderwijzers en leraren biologie van 1970 tot 1990. Daarnaast heeft hij als vrijwilliger bestuursfuncties vervuld bij natuur-, milieu- en onderwijsorganisaties, sinds 1975. Hij heeft ervaring in het organiseren van congressen tot 700 deelnemers. Het werken aan beleid is hem vertrouwd door zijn voorzitterschap gedurende 6 jaar van een vereniging met 4500 leden. Ook in de profit-sector kent hij de ins en outs. Sinds enkele jaren leidt hij een zelfstandig adviesbureau, onder de naam Adviesbureau Milieu Jongejan. Vanuit deze kwaliteit wil hij een rol vervullen, voorlopig, als lid van het Algemeen Bestuur.

1. POLMAN, J.M.M.
2. Han
3. 16 januari 1963 te Ootmarsum
4. W. de Zwijgerlaan 72
5. 2582 ES Den Haag
6. 070-3551858
7. doctoraal Bestuurskunde
8. rijksambtenaar, Binnenlandse Zaken
9. bestuurslid PSVI, voorzitter redactie Voor de D'raad lid steunfractie gemeente Den Haag
10. lid programmacommissie D66 provincie Zuid-Holland
11. lid commissie Bestuurlijke Informatievoorziening, vereniging Twentse bestuurskundigen
12. provinciale staten Zuid-Holland D66 17^e plaats
13. zie punt 12
14. De afgelopen twee jaar heb ik met veel plezier als bestuurslid gewerkt voor het PSVI. De groei van de partij moet verder worden verzilverd door de goede scholing en verzorging van D66-ers in de gemeenten en provincies. Ik wil daarin vooral mijn bijdrage blijven leveren vanuit het PSVI, als redactie lid van ons blad Voor de D'raad. Dat zal hét kwaliteitsblad moeten zijn van de op te richten bestuurdersvereniging, met nog meer actuele en concrete D66-handreikingen voor onze gemeenteraads- en statenleden. Ik wil mij daar graag voor inzetten.

1. SELDENRATH, C.G.
2. Corrie
3. 18 november 1936 te Schaesberg
4. D. de Raetlaan 61
5. 2241 RH Wassenaar
6. 01751-18631
7. sociologie (RUG)
8. secretaresse
9. bestuurslid PSVI, penningmeester afd. Wassenaar
10. --
11. --
12. gemeenteraad Wassenaar, 8^e plaats
13. --
14. --

1. DE TEMPE, R.R.
2. Raimond
3. 22 december 1942 te Baarn
4. Rijtuigweg zuid 157
5. 4611 WR Bergen op Zoom
6. 02640-41929
7. psychologie, filosofie, bibliotheek/ documentatie
8. documentalist onderwijsresearch

9. lid afdelingsbestuur Bergen op Zoom
10. --
11. sectiebestuur onderwijsverzorging ABOP vz. plaatselijk bestuur Roncalli Scholengemeenschap redactielid Uitzicht (ABOP), ledenraadslid VPRO, districtsbestuur VPRO
12. niet meer (was wel zo vóór maart 1990 op niet verkiesbare plaats in Bergen op Zoom)
13. neen, niet in D66 (wel in ABOP onderwijsbond)
14. --

1. BEKKERS, Th J.M.
2. Theo
- 3 10 februari 1947 te Vught
4. Sim van Haarlemstraat 16
5. 4003 XG Tiel
- 6 03440-12195
7. welzijnssocioloog
- 8 directeur Sociale Dienst
- 9 Bestuurslid afdelingsbestuur Tiel e.o. lid Redactiecommissie "Nieuwsbrief" Tiel e.o.
- 10 geen
11. Bestuurslid Regionaal Verpleegtehuis Bestuurslid C.A.D. Zuid-Oost Gelderland
12. neen
13. neen
- 14 --

PEAC - VOORZITTER

1. VAN DER LEEUW, M I.Th.
2. Maria
3. 29 januari 1929 te Roermond
4. Beethovenstraat 123
5. 1077 JA Amsterdam
6. 020-6646215
7. Psychologie/organisatiekunde/gepromoveerd managementadviseur/psychotherapeut
9. lid werkgroep volksgezondheid, lid werkgroep onderwijs
- 10 --
11. --
- 12 neen
13. neen
- 14 Al sinds vroeg in mijn leven ligt emancipatie mij na aan het hart. Het was toen nog geen maatschappelijke issue. Heel wat jaren heb ik nodig gehad om zelf geëmancipeerd te raken. Het vertalen van die innerlijke houding naar maatschappelijk functioneren was geen gemakkelijke zaak. Maar het leven wordt er veel interessanter en uitdagender door. Dat gun ik iedereen.
Tot nu toe heb ik geprobeerd emancipatie te bevorderen in mijn werk. Daar lagen en liggen heel wat mogelijkheden omdat zich dat steeds afspeelt in veranderingsprocessen
Ook al is veel bereikt, het doel is zeker nog niet bereikt, d.w.z. dat de individuele mogelijkheden bepalend zijn voor hetgeen men bereikt Ik wil mij daar nu ook binnen D66 voor inzetten. Het meewerken aan het beleidsmatig bevorderen van emancipatie v/m trekt mij zeer.

PEAC - VICE VOORZITTER

- 1 VAN DER WAART, C
2. Nel
3. 9 oktober 1956
4. Edelstenenbaan 72
5. 3402 XG IJsselstein
- 6 03408-88526
7. HBO arbeidsmarktpolitiek en pers beleid
8. personeelsadviseur van eigen bureau
9. lid adviesraad
- 10 secr. afdeling IJsselstein
11. --
- 12 gemeenteraad, eerstkomende plaats
13. neen
14. Er is nog zoveel te verbeteren op het gebied van gelijkwaardige behandeling van eenieder op verschillende terreinen dat het actief houden van het PEAC een noodzaak is.
Met name in arbeidsorganisaties zie ik mannen in het algemeen betere posities innemen dan vrouwen, die qua opleiding etc. vergelijkbaar zijn maar toch (te ver) onder hun niveau (blijven) werken
Dit feit niet ligt aan de mannen alleen. Ook vrouwen dragen daaraan bij. Heeft een vrouw sterke kwaliteiten dan zijn het veelal de vrouwen uit haar omgeving die promotie tegenwerken.
Hoe moeizaam ook, het is belangrijk bepaalde cultuurelementen om te buigen naar een meer gelijkwaardige samenleving. Ik hoop dat ik (wellicht een klein) steentje mag bijdragen aan het vergroten van optimale kansen voor eenieder wat past bij zijn/haar kwaliteiten

PEAC - BESTUURSLID

1. REITSMA-DEURLOO, M.C.
2. Mattie
3. 1 september 1943 te Kortgene
4. Noordhoekstraat 8
5. 4735 RD Zegge
6. 01650-36318
7. HBO Maatschappelijk werk
8. bijstandsmatschappelijk werkster
9. geen functie, echter gedurende 3/4 jaar meegelopen als belangstellende binnen het PEAC
10. --
11. --
12. neen
13. neen
14. Mijn werkring (bijstandsmatschappelijk werk) brengt me dagelijks in contact met niet-geëmancipeerde vrouwen en mannen. Ten aanzien van emancipatie is het nog steeds noodzakelijk dat hier speciale aandacht naar uitgaat, niet in de laatste plaats door de landelijke politiek.
De economische zelfstandigheid van vrouwen trekt door de 1990-maatregel reeds de nodige aandacht. Echter de psycho-sociale afhankelijkheid is nog diep geworteld in het vrouwenbestaan en wordt in stand gehouden door zowel mannen en vrouwen.
Ook uitvoering van het beleid ten aanzien van integratie van minderheden in onze samenleving, zonder daarbij tekort te doen aan hun specifieke cultuurpatronen, dient te geschieden met grote zorgvuldigheid en inzet van personen die het emancipatiebeleid ondersteunen.
Graag zal ik binnen PEAC meewerken om beleidslijnen uit te stippelen met als doel het bereiken van werkelijke emancipatie ten aanzien van zowel vrouwen als van mannen en ook van minderheden in onze maatschappij.

1. WILLEMS, T.J.
2. Talien
3. 1 december 1962 te Groningen
4. Het Wedde 115
5. 2253 RD Voorschoten
6. 071-768075
7. doctoraal Bestuurswetenschappen
8. Rijksambtenaar
9. geen
10. geen
11. geen
12. neen
13. neen
14. --

Beslispunt 1

Het voorzitterschap van de partij is niet onverenigbaar met het lidmaatschap van de Eerste Kamer.

Het huidige stelsel van onverenigbaarheden kent in het geheel geen mogelijkheid tot dispensatieverlening. In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat uit een oogpunt van partijbelang er weinig onderwerpen in de Statuten en het HR vallen te duiden waarbij de mogelijkheid tot afwijking van de getroffen regeling volstrekt moet worden uitgesloten. Ook ten aanzien van de onverenigbaarheden is het opportuun de regeling niet volledig af te grendelen. Zo is bijvoorbeeld bij de succesvolle gemeenteraadsverkiezingen van maart 1990 gebleken dat de onverenigbaarheid van gemeenteraadslid en afdelingsbestuurslid formeel gezien hier en daar problemen heeft opgeleverd. Het Hoofdbestuur heeft hier expliciet voor een soepele opstelling gekozen en dat ook aan alle gemeenteraadsfracties laten weten. Een rigide opstelling immers zou de partij meer kwaad dan goed gedaan hebben.

Bij de beoordeling van dispensatieverzoeken zal in ieder geval worden gekeken naar de duur van de combinatie van functies, of er sprake is van een eventuele belangenvermenging en of de combinatie uit fysiek oogpunt niet te zwaar is.

Beslispunt 2

Het Hoofdbestuur dient de mogelijkheid te verkrijgen dispensatie te verlenen, indien het partijbelang zulks vordert. Om het criterium "belang van de partij" te benadrukken kunnen verzoeken tot dispensatie slechts worden ingediend door het ter zake verantwoordelijke bestuur, op verzoek van de ledenvergadering, en niet door betrokkenen.

Lidmaatschapstermijnvereiste

Bij de interne kandidaatstelling voor bestuursfuncties, bijzondere organen en de Adviesraad, alsmede voor vertegenwoordigende lichamen namens D66 dient een kandidaat onder meer gedurende het jaar voorafgaande aan de dag van de verkiezing (aspirant) lid van D66 te zijn. Voor zover het gaat om verkiezingen voor gemeenteraden en stadsdeelraden kan het Hoofdbestuur op verzoek van het afdelingsbestuur, het regiobestuur gehoord, van dit vereiste dispensatie verlenen.

Een zeker bekendheid met de partij en haar gedachtengoed is een alleszins gerechtvaardigde eis voor het zich kandidaat kunnen stellen voor een functie binnen D66 of namens D66. Een drempel voor opportunisten en gelukszoekers is zeker gewenst. Over de vereiste duur van het lidmaatschap kan uiteraard verschillend worden gedacht. Op de huidige termijn van één jaar valt niet veel af te dingen als het gaat om verkiezingen voor de beide Kamers der Staten-Generaal, Europees Parlement en Provinciale Staten. Bij gemeenteraadsverkiezingen blijkt de termijn van één jaar voor nogal wat kandidaten te lang te zijn. Veel afdelingen zetten namelijk niet, zoals de regels voorschrijven, uiterlijk één jaar voorafgaande aan de verkiezingen voor de gemeenteraad de afdelingskiesprocedure in gang, waardoor dikwijls niet tijdig gesignaleerd wordt dat potentiële kandidaten als "lokale" leden en plaatselijke sympathisanten niet voldoen aan het lidmaatschapstermijnvereiste. Veelvuldig wordt dan ook beroep gedaan op de mogelijkheid tot dispensatieverlening. Een verkorting van het lidmaatschapstermijnvereiste bij verkiezingen voor de gemeenteraad tot een half jaar neemt veel problemen weg en doet geen afbreuk aan het "bekendheidsvereiste".

Beslispuntennotitie wijzigingen Statuten/Huishoudelijk Reglement

De laatste wijziging van de Statuten en het Huishoudelijk Reglement (HR) dateert alweer van november 1986. Het zal zeker niemand bevreemden dat met het simpele verloop van de tijd en zeker ook door het voortschrijdend inzicht de roep om tot bijstelling te komen van de reglementen steeds luider is gaan klinken. Het Hoofdbestuur heeft dan ook in het voorjaar van 1990 het besluit genomen voorbereidingen te treffen voor een algehele - grotendeels technische - wijziging van de Statuten en HR. Het Hoofdbestuur heeft daartoe een reglementencommissie in het leven geroepen, onder voorzitterschap van de oud voorzitter van de rapportagecommissie, Pieter Fokkink. Deze commissie heeft het verzoek gekregen Statuten en HR kritisch te bezien en voorstellen tot wijziging op te stellen. Het Hoofdbestuur heeft het voornemen om op het najaarscongres van 1991 een totaal pakket wijzigingsvoorstellen aan de ALV voor te leggen. Voorafgaande aan deze integrale behandeling van de Statuten en het HR acht het Hoofdbestuur het nuttig reeds op het voorjaarscongres van 1991 enige meer principiële en mogelijk discussie-gevoelige onderwerpen aan de orde te stellen in de vorm van beslispunten. Dit kan de voortgang van de behandeling van het totale pakket wijzigingen op het najaarscongres aanmerkelijk vergemakkelijken. Het gaat hier om de volgende onderwerpen: incompatibiliteiten, lidmaatschapstermijnvereisten, dispensatieverlening, kandidaatstellingsprocedure Tweede Kamer, voorkeursacties en bestuursvoordrachten voor vacatures in besturen en commissies.

Onverenigbaarheden

Het lidmaatschap van vertegenwoordigende lichamen is onverenigbaar met bestuurlijke functies op het overeenkomstige niveau. Fracties en besturen hebben geheel eigen taken en verantwoordelijkheden, die elkaar niettemin voortdurend raken. De besturen immers zijn verantwoordelijk voor de totstandkoming en bewaking van de politiek-inhoudelijke uitgangspunten en de fracties dragen deze uitgangspunten zo goed mogelijk uit. Het is nuttig dat in het spanningsveld waarbij aan de ene kant het "sacrale" gedachtengoed zoals neergelegd in het verkiezingsprogramma aanwezig is en aan de andere kant de weerbarstige dagelijkse politieke praktijk wederzijds voeling wordt gehouden. Dit komt tot uiting in het bijwonen van elkaars vergaderingen. Kortsluiting kan ontstaan, wanneer fractieleden tevens bestuursverantwoordelijkheid gaan dragen. In zijn algemeenheid kan derhalve de aan de orde zijnde onverenigbaarheid worden onderschreven.

De heel aparte positie van de partijvoorzitter vraagt evenwel om een nuancering van dit uitgangspunt. De partijvoorzitter is uit hoofde van zijn functie heel nauw betrokken bij het dagelijks politiek functioneren van de partij in het algemeen en bij het functioneren van de Tweede Kamer-fractie in het bijzonder. De partijvoorzitter die zo dicht bij het vuur zit moet niet alleen bestuurlijk gezien gewicht in de schaal leggen, maar zeker ook politiek. De veelvuldige contacten van de voorzitter met het politieke circuit in de breedste zin van het woord vragen daar nadrukkelijk om. Tegen deze achtergrond zou het wenselijk zijn de mogelijkheid te openen om de voorzitter van de partij toe te staan lid te worden van de Eerste Kamer. Een eigen politieke positie kan op het functioneren van de voorzitter bepaald een positieve uitwerking hebben.

Beslispunt 3

Bij gemeenteraadsverkiezingen en stadsdeelraadsverkiezingen dient voor kandidaten de vereiste duur van het lidmaatschap tenminste een half jaar zijn.

Het verlenen van dispensatie dient zonder uitzondering met grote terughoudendheid plaats vinden, zeker wanneer bij gemeenteraadsverkiezingen de vereiste duur van het lidmaatschap wordt gehalveerd.

Het is echter merkwaardig te noemen dat het Hoofdbestuur louter dispensatie kan verlenen als het gaat om verkiezingen voor gemeenteraden en stadsdeelraden. Niet in te zien valt waarom voor partijfuncties geen dispensatie verleend zou kunnen worden.

Er vallen verder ook geen zwaarwegende argumenten aan te voeren waarom de mogelijkheid tot dispensatieverlening zou moeten worden beperkt tot verkiezingen op lokaal niveau. Ook bij verkiezingen voor andere vertegenwoordigende lichamen zou dispensatieverlening onder omstandigheden een partijbelang kunnen dienen.

Voor dispensatieverlening is van groot gewicht het vertrouwen dat de persoon in kwestie in voldoende mate het D66 gedachtengoed eigen kan maken en, als het gaat om verkiezingen voor vertegenwoordigende lichamen, het D66-geluid ook kan uitdragen. Dispensatieverlening komt alleen dan in beeld wanneer het ter zake verantwoordelijke bestuur aannemelijk kan maken dat er een voldoende basis voor dat vertrouwen aanwezig is. Een verzoek om dispensatieverlening kan derhalve slechts in behandeling worden genomen wanneer daaraan een gemotiveerd verzoek ten grondslag ligt.

Beslispunt 4

Het Hoofdbestuur is bevoegd dispensatie te verlenen van de lidmaatschapstermijnvereisten voor interne (bestuurs)functies en voor de verkiezingen van vertegenwoordigende lichamen, indien het partijbelang zulks vordert.

Een verzoek om dispensatie wordt alleen in behandeling genomen indien het een gemotiveerd verzoek betreft, afkomstig van het ter zake verantwoordelijk bestuur, op verzoek van de ledenvergadering.

Kandidaatstellingsprocedure en voorkeursacties

De kandidaatstellingsprocedure voor de Tweede Kamer geschiedt in twee ronden. De eerste ronde bestaat uit schriftelijke voorverkiezingen per kieskringgroep en de tweede ronde uit een landelijke schriftelijke poststemming voor alle leden en verkiezing van de lijsttrekker op de algemene ledenvergadering. Het gaat hier om een tamelijk omslachtige, en vanuit administratie-technisch oogpunt gezien, uiterst bewerkelijke procedure. Gelet op de beperkte organisatorische mogelijkheden van de partij moet veruit de voorkeur gegeven worden aan een simpel, inzichtelijk één-ronde systeem.

Het huidige twee-ronden systeem heeft tot doel nieuwe kandidaten uit verschillende regio's een kans te geven. Het is nog maar de vraag of de meerwaarde van het twee-ronden systeem op dit punt opweegt tegen de extra werkzaamheden die verricht moeten worden en de kosten die daarmee gemoeid zijn.

De zorg voor een kandidatenlijst waarbij voldoende recht is gedaan aan het aspect regionale spreiding vraagt bij een één-ronde systeem bijzondere aandacht. Het ligt dan ook voor de hand dat bij het opstellen van een eventueel stemadvies nadrukkelijk rekening gehouden zal moeten worden met regionale kandidaten.

Beslispunt 5a

De kandidaatstellingsprocedure voor de Tweede Kamer dient uit te gaan van een één-ronde systeem.

Het zou daarnaast ook zeker mogelijk moeten zijn dat individuele regio's -of groepen van regio's- een stemadvies uitbrengen om de eigen kandidaten te ondersteunen. Nu is het zo dat alleen het bestuur in kwestie een stemadvies mag geven. Bij de kandidaatstelling voor de Tweede Kamer is dat het Hoofdbestuur.

Deze lijn volgend houdt in dat ook bij andere verkiezingen voorkeursacties mogelijk moeten zijn. Bij verkiezingen voor provinciale staten zouden bijvoorbeeld afdelingen zich kunnen roeren.

Het behoeft geen betoog dat het hier moet gaan om positief gerichte acties, dat wil zeggen een pleidooi voor en niet tegen één of meer personen.

Het "vrijgeven" van voorkeursacties brengt wel met zich mee dat duidelijk vastgelegd dient te worden op welke wijze gebruik gemaakt kan worden van adressen van leden. Thans stelt het HR dat ledenlijsten door partijorganen niet gebruikt mogen worden of ter beschikking worden gesteld voor het verzenden van schriftelijke stemadviezen. Vanuit een oogpunt van privacy kan het inderdaad niet zo zijn dat ledenlijsten ter beschikking worden gesteld aan derden voor het houden van voorkeursacties. Partijorganen dienen de ledenlijsten te allen tijde onder zich te houden. Wel is het mogelijk dat partijorganen de eigen ledenlijsten gebruiken voor het houden van eigen voorkeursacties of als "verzandhuis" optreden als het gaat om voorkeursacties van lagere organen of individuele leden. Een regio bijvoorbeeld die bij een verkiezing voor de Tweede Kamer een voorkeursactie wil voeren voor kandidaten uit de regio kan daarbij zonder enig bezwaar de leden uit de eigen regio aanschrijven met gebruikmaking van de eigen ledenlijst.

Indien deze regio het stemadvies echter aan alle leden wil uitreiken dient de verzending plaats te vinden door tussenkomst van het landelijk niveau dat dan als "verzandhuis" optreedt, uiteraard tegen vergoeding van de kosten. Het landelijke niveau geeft dus niet de adressen uit handen aan de regio.

Beslispunt 5b

Het houden van voorkeursacties - dat wil zeggen het pleiten voor en niet tegen één of meer personen - is zonder beperking toegestaan. Partijorganen stellen ledenlijsten niet ter beschikking aan derden. Wel kunnen partijorganen bij voorkeursacties optreden als "verzandhuis" ten behoeve van voorkeursacties van lagere organen of individuele personen. Het partijorgaan dat verantwoordelijk is voor het verzenden van een stemadvies toetst of het advies positief gesteld is.

Het vinden van geschikte kandidaten die bereid en in staat zijn bestuursfuncties en functies in commissies te vervullen is dikwijls geen gemakkelijke zaak. Het potentiële kader van D66 is niet zo omvangrijk dat een permanent voldoende aanbod zich aandient. Vanuit de zorg voor een kwalitatief goede bezetting van besturen en commissies zijn besturen voortdurend actief op zoek naar geschikte kandidaten. In de praktijk zijn er voor de meeste functies dan ook bestuurskandidaten voorhanden, zij het dan dat de buitenwacht daarvan vaak niet of slechts gebrekkig op de hoogte is.

Het expliciet invoeren van de verplichting voor besturen om zelf met een voordracht te komen voor de vervulling van vacatures in het eigen bestuur en voor commissies op het eigen niveau maakt aan deze onderhuidse activiteit een einde. De eigen verantwoordelijkheid van besturen voor een verantwoorde continuïteit in besturen en commissies wordt aldus naar voren getrokken, hetgeen voor de leden in informatieve zin een winstpunt oplevert.

Beslispunt 6

Besturen zijn gehouden voor vacatures in het eigen bestuur en voor vacatures in commissies op het eigen niveau een bestuursvoordracht te doen.

M I L I E U

12.45 - 13.15 ALGEMENE INLEIDING

inleider:
mr. F.W.R. EVERS, oud-plv. Directeur-Generaal Milieubeheer,
voorzitter Vogelbescherming

13.15 - 14.30 PARALLELE SESSIES OVER MILIEU

Programma voor elke sessie:

13.15 - 12.35 inleiding
13.35 - 13.50 co-referenten
13.50 - 14.30 discussie

deelsessie 1 DUURZAME ONTWIKKELING IN
MACRO-ECONOMISCH PERSPECTIEF

inleider:
drs. N.G. BOS, medewerker secretariaat Sociaal Economische
Raad (SER)

co-referenten:
dr. D.K.J. TOMMEL, Tweede Kamerlid D66

drs. E. v.d. HOEVEN, oud-directeur SWB D66,
thans werkzaam bij de NS

deelsessie 2 PROVINCIAAL BELEID VOOR
AFVALVERWERKING

inleider:
ir. P.A.E. van ERKELENS, wethouder (D66) Hengelo,
vice-voorzitter Centrale Raad Milieuhygiene

co-referenten:
mw drs. A. SCHIMMEL, Tweede Kamerlid D66

dr. ir. J.J.T.M. GEERARDS, directeur Milieu en Veiligheid
bij DSM, voorzitter bureau Milieu en R.O. bij VNO/NCW

deelsessie 3 MILIEUBELEID VOOR SPECIFIEKE
GEBIEDEN/ GEBIEDSGERICHT MILIEUBELEID

inleider:
prof. mr. H. WESSEL, hoogleraar bestuursrecht, T.U. Delft

co-referenten:
drs. S.N.N. KUKS, medewerker Bestuurskunde, T.H. Twente

G. VISCH, Statenlid Friesland (D66), voorzitter Landelijke
Vereniging tot Behoud van de Waddenzee

CAMPAGNE PROVINCIALE STATEN

HANS VAN MIERLO, JAN VIS EN DE PROVINCIALE LIJSTTREKKER KOMEN OP

6	FEBRUARI	IN	HEERENVEEN	28	FEBRUARI	IN	TILBURG
22	FEBRUARI	IN	ENSCHDEDE	1	MAART	IN	DELFT
25	FEBRUARI	IN	MAASTRICHT	4	MAART	IN	HAARLEM
26	FEBRUARI	IN	NIJENRODE/BREUKELEN				

MEER INFORMATIE OVER DE LOCATIE OP HET PARTIJBUREAU: 070 - 385 8303

ALV 52 - 2 FEBRUARI 1991
CONGRESBOEK - vervolg

Agenda ALV-52 nieuwe versie!
2 februari 1991
Buitensociëteit, Zwolle

10.00 uur	Opening door partijvoorzitter.
Benoeming congresleiding, notulen-
en stemcommissie.
Toelichting stemprocedure.
10.15 uur	Financiën - contributieregeling 1992
- regiobijdrage 1992
10.30 uur	Presentatie kandidaten besturen en commissies.
Opening stembussen.
10.45 uur	Beslispunten Huishoudelijk Reglement
11.30 uur	Toespraak partijvoorzitter
12.00 uur	Toespraak campagneleider
12.15 uur	Inleiding over milieu.
Sluiting stembussen.
12.45 uur	Parallele sessies over milieu:
* Duurzame ontwikkeling in macro-economisch
perspectief
* Provinciaal beleid voor afvalverwerking
* Gebiedsgericht milieubeleid
14.00 uur	Toespraak fractievoorzitter Tweede Kamer
14.45 uur	Discussie
15.45 uur	Actuele Politieke Moties
16.30 uur	Uitslag stemmingen
16.45 uur	Sluiting door de congresvoorzitter

Person

- 1. 365 Hlaan Post
- 2. Erik Jansen
- 3. Cornus S.

KANDIDATEN

OVERZICHT VACATURES EN AANTAL KANDIDATEN

omschrijving	aantal vacatures	aantal kandidaten	stemming
DB vice-voorzitter organisatie	1	1	accl
Geschillencie, lid (*)	*	*	*
PSVI-bestuurslid	3	4	Ja
PEAC-bestuurslid	5	4	accl

* N.B. m.b.t. Geschillencommissie:
In de Democraat heeft abusievelijk een vacaturemelding voor Voorzitter gestaan.

- evenwel volgens het Huishoudelijk Reglement art. 68.3 de voorzitter van de GC door de leden van die commissie uit hun midden gekozen dient te worden,
- voor het gewone lidmaatschap van de GC geen kandidaatstelling is geopend en geen verkiezing op de agenda is geplaatst,
- voor enkele leden van de huidige GC de reglementaire zittingsperiode van drie jaar ruim is overschreden, zonder dat nieuwe verkiezingen zijn geregeld

besluit

- geen verkiezing van de voorzitter van de GC te houden
- het HB te verzoeken op het volgende congres een verkiezing voor het lidmaatschap van de GC te organiseren met in achtname van de bepalingen van het Huishoudelijk Reglement
- voor die leden van de GC voor wie de reglementaire zittingsperiode is overschreden het mandaat te verlengen tot het volgende congres

en gaat over tot de orde van de dag.

Voorstel van Orde 52.004 HB:

indieners : H. Geelen
 woordvoerder : H. Geelen
 onderwerp : VERKIEZINGEN BESTUREN EN COMMISSIES

*byaal
accl
om*

De ALV van D66, in vergadering bijeen op zaterdag 2 februari 1991 te Zwolle,

overwegende dat

- op de agenda is geplaatst de verkiezing van de voorzitter van de Geschillencommissie en dat hiervoor de kandidaatstelling geopend was,

27 54 64

ACTUELE POLITIEKE MOTIES

APM 52.001 HB:

indieners : ARV Overijssel
 woordvoerder : Rob Geerlings
 onderwerp : VERONTWAARDIGING GROEI VEESTAPEL

Rodan l'oce

De ALV van D66, in vergadering bijeen op zaterdag 2 februari 1991 te Zwolle,

spreekt haar verontwaardiging uit over de voortgaande groei van de veestapel in Nederland dit in tegenstelling tot een gewenste reductie van de veestapel.

De huidige landelijke wetgeving maakt een voortgaande groei nog steeds mogelijk. De gemeentebesturen zijn in het kader van de Hinderwet belast met de uitvoering van het verlenen van vergunningen. In deze zijn de Gemeentebesturen gehouden aan de landelijke wetgeving,

doet een beroep op

- de Tweede-kamerfractie van D66 om met spoed een zodanige aanpassing van de landelijke wetgeving te bewerkstelligen dat een reductie van de veestapel mogelijk wordt

*fracties
bevestigd
geen verband
Teugn*

en gaat verder tot de orde van de dag.

APM 52.002 HB:

indieners : afdeling Roden/Norg
 woordvoerder :
 onderwerp : HET AFSTEKEN VAN VUURWERK DOOR PARTICULIEREN

besluit

ALV van D66, in vergadering bijeen op zaterdag 2 februari 1991 te Zwolle,

overwegende dat door het afsteken van vuurwerk door particulieren:

- jaarlijks vele miljoenen guldens nutteloos worden verspild;
- het milieu zonder noodzaak aanzienlijk wordt belast met zwaveldioxyde en tal van metaalverbindingen;
- meermalen, soms aanzienlijke materiële schade wordt aangericht;
- aan dieren nodeloos veel leed wordt aangedaan;
- tal van kleinere en grotere ongevallen worden veroorzaakt, met als gevolg soms blijvend letsel en zelfs wel met dodelijke afloop en grote maatschappelijke kosten,

voort overwegende dat

- hiermede nauwelijks enig zwaarwegend belang wordt gediend,

is van mening dat

- het afsteken van vuurwerk door particuliere personen zo snel als doenlijk moet worden verboden,

verzoekt

- de Tweede kamerfractie alles in het politieke werk te stellen om het afsteken van vuurwerk door particulieren personen zo snel als doenlijk te doen verbieden

en gaat over tot de orde van de dag.

*Fracties
am aangepast
m. adalms
aangepast*

Volgende ALV eily zekt de ALV. beslist over behv

nota BK op ALV?
pleeft alleen om mee?
25. ?

Ziel op er opheffing -
Zijn van deze
heffingen?

o.w. werkpomp
- 11

peem op m
to tekst v 4-2
ke combi

APM 52.003

HB:

indieners : AAV Amsterdam
woordvoerder : Boris O. Dittrich
onderwerp : INTERNATIONALE WAPENHANDEL

De ALV van D66, in vergadering bijeen op zaterdag 2 februari 1991 te Zwolle,

overweegt dat

- zowel de Sovjet Unie als de westerse wereld de afgelopen jaren een enorme hoeveelheid wapens aan Irak hebben geleverd,
- de aanwezigheid van een dergelijk wapenarsenaal er mede de oorzaak van is geweest, dat het konflikt in het Midden-Oosten tussen Irak en de geallieerden heeft kunnen eskaleren,

is van mening

- dat ter vermindering van de kans op gewapende konflikten de internationale wapenhandel aan banden dient te worden gelegd,

verzoekt

- de Tweede-kamerfractie van D66 en de fractie van D66 in het Europees parlement initiatieven te nemen, die er op gericht zijn de rol van de internationale wapenhandel onder controle te krijgen

en gaat over tot de orde van de dag.

St. rampen

veel ver
molesta
vrij braden

onder leiding heeft

- de opbrengsten van deze heffingen dienen te worden gebruikt om milieuvriendelijk gedrag te stimuleren en de nadelige effecten van de milieuvuiling te bestrijden en

verzoekt de Tweede Kamerfractie en de Europese Fractie

al het mogelijke te doen om regulerende heffingen aan milieuvuiling te verbinden, en hierbij milieubelangen te laten prevaleren boven eventuele administratieve of economische problemen

en gaat over tot de orde van de dag.

in het
brede
miliee
als het mogelijk
gedrag

APM 52.007 HB:

indieners : Else Rose Kuiper
woordvoerder : Else Rose Kuiper
onderwerp : DE OORLOGSSITUATIE IN HET GOLFGEBIED

De ALV van D66, in vergadering bijeen op zaterdag 2 februari 1991 te Zwolle,

1. gegeven

de oorlogssituatie in het Golfgebied

2. in herinnering roepend

de diverse VN-resoluties, waaronder nr. 678,

3. verzoekt

de D66-fracties in het Europees Parlement, in de Eerste en Tweede Kamer bij de daartoe geëigende instanties erop aan te dringen dat:

- a. Irak slechts wordt aangevallen voorzover dit noodzakelijk is voor de bevrijding van Koeweit, waarbij er naar een situatie gestreefd wordt waarin Irak als zelfstandige factor kan blijven functioneren na de oorlog;
- b. ook met de Arabische en andere Islamitische bondgenoten zowel informeel als formeel, niet in het openbaar als juist in het openbaar voortdurend overlegd wordt over de huidige situatie en over de situatie na de oorlog;
- c. zodra er enige aanleiding is een staakt-het-vuren te bereiken en het diplomatieke overleg te hervatten

en gaat over tot de orde van de dag.

APM 52.005

HB:

indieners : AAM Amsterdam
woordvoerder : Ruud van der Steeg
onderwerp : MILIEUBELEID

De ALV van D66, in vergadering bijeen op 2 februari 1991 te Zwolle,

overwegende dat

- milieuvuiling zoveel mogelijk dient te worden voorkomen, onder meer door middel van regelgeving en handhaving hiervan;
- desondanks veel milieuvuiling in Nederland wordt toegestaan, maar dat aan deze vervuiling geen reële prijs voor het milieuverbruik is gekoppeld;
- op deze wijze veel milieuschade ontstaat zonder dat de veroorzaker aan de samenleving een vergoeding betaalt die voldoende is om de milieuschade op middellange en lange termijn te herstellen;
- en voldoende hoge prijs voor milieuverbruik een financiële prikkel zal zijn die leidt tot een vermindering van de milieuvuiling;
- iedere impuls er een is;

constaterende dat

- financiële prikkels om de milieuvuiling terug te dringen in het milieubeleid tot dusver onvoldoende aanwezig zijn;
- het financiële beleidsinstrumentarium ook in het NMP-plus weinig uit de verf komt;

sprekt als haar mening uit dat

- aan milieuvuiling in principe een schadevergoeding aan de samenleving moet zijn gekoppeld
- regulerende heffingen, zoals emissie- en lozingsheffingen, produktheffingen, energieheffingen, en statiegeld een zeer geschikt middel zijn om milieuvuiling te bestrijden;

afgevoerd
aanpak

hijf hebben

1/ over op/ aan
2/ schone weg
3/ beleveld en
20 te leven

Op de voet
vrij

M. met gevoelen
alleen bepalen
aanpak

G O L F D E B A T

INBRENG HANS VAN MIERLO IN TWEEDE KAMER op 11 januari 1991

De heer **Van Mierlo** (D66) Mijnheer de voorzitter! De mislukking van het laatste overleg in Genève tussen de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken en de Iraakse minister van buitenlandse zaken mag en behoeft niet te betekenen dat nu een algemeen gevoel postvat, dat de laatste kans op een vreedzame oplossing verkeken is. Sterker nog, dat behoeft zelfs niet het geval te zijn als ook de missie van Perez de Cuellar onverhoopt niet direct tot resultaten zou leiden. Het wederzijds dreiggedrag in deze voorlopige eindfase zal doorgaan tot de 15de januari en indien nodig, naar ik hoop, ook na die datum, al moet er vanaf dat ogenblik rekening mee worden gehouden dat dit proces van wederzijds dreiggedrag dan ieder moment uit de hand kan lopen. Maar de mislukking van eergisteren, hoezeer ook voorzien door iedereen, heeft wel het dramatisch effect gehad dat het begrip "oorlog" in een keer uit de wereld van de abstracties is getreden in de wereld van de concrete mogelijke werkelijkheid. Onmiddellijk toont het de onhanteerbaarheid van zijn afmetingen. Het moge zo zijn dat wij, godzijdank, vandaag niet behoeven te beslissen over oorlog of vrede, maar omdat de beslissing die wij vandaag wel moeten nemen zo dicht ligt tegen de datum waarop het oorlog kan worden, lijkt het alsof je dat wel doet. En een beslissing over oorlog heeft zo mogelijk een nog absurder karakter dan het voeren daarvan.

Voorzitter! De fractie van D66 vindt dat het van groot gewicht is onderscheid te maken tussen twee aspecten van het vraagstuk. Het ene betreft de principiële opstelling van Nederland wanneer het onverhoopt tot het gebruiken van geweld zou komen. Het andere betreft de vraag wanneer het moment is aangebroken om geweld te gebruiken. Deze twee aspecten moeten wij ook in de tijd goed uit elkaar houden. De brief van de regering geeft antwoord op de eerste vraag, laat, later dan gewenst en nodig was, maar nog wel net voor de 15de januari. Als het erop aankomt, doet Nederland mee

wanneer er geweld gebruikt moet worden om Irak uit Koeweit te verdrijven. Het spreekt vanzelf dat het belang van dit besluit niet in de eerste plaats ligt in de wijziging van de krachtsverhoudingen daardoor, maar in de complettering van het beeld van de mondiale solidariteit in het verzet tegen Saddam Hussein. Dat is de enige rol voor kleine landen. Ze kunnen bijdragen tot complettering of tot afbrokkeling van dat beeld. In de fase van de preventie, van de voorkoming van oorlog, is het etaleren van die zo groot mogelijke internationale eenheid en vastbeslotenheid van de grootst mogelijke betekenis. Als er een kans was dat door het kabinetsbesluit de escalatie zelf zou worden versterkt en daardoor de oorlog dichterbij zou komen, zou men zich nog eens goed moeten bedenken. Die kans is er echter niet. Integendeel, juist de afbrokkeling van het beeld van eensgezindheid in deze fase, zal de druk op Hussein om zich terug te trekken verminderen en daardoor de kans op oorlog doen toenemen.

Er is nog een reden waarom het ons van gewicht lijkt dat het kabinet eindelijk een besluit heeft kunnen nemen. Dat is dat daardoor een ruimte vrij kan komen voor een iets minder krampachtige opstelling jegens de bondgenoten. Over het algemeen hebben wij het kabinet en het beleid in de Golfcrisis gesteund op hoofdlijnen, met uitzondering van een paar blunders. Maar met name de laatste weken begon het kabinet op een verkeerd spoor te zitten, of liever, verkeerd op het spoor. Dat heeft alles te maken met twee uit elkaar te houden aspecten. Het eerste vergt dat je laat zien waar je staat als de preventie faalt, als er oorlog komt. Dat is een militair commitment. Het andere vergt dat je alles doet om te voorkomen dat die preventie faalt en dat er oorlog komt. Daar is politieke en diplomatieke ruimte voor nodig. Beide sporen moeten tegelijk worden gevolgd. Tot nu toe heeft het kabinet de laatste weken precies het omgekeerde gedaan van wat onzes inziens had moeten gebeuren. Ons militaire

commitment voor het geval van oorlog was tot nu toe totaal onzeker en, waarschijnlijk als gevolg daarvan, had het kabinet de politieke ruimte voor een wat onafhankelijker opstelling tot nul gereduceerd. Het is niet helemaal onbegrijpelijk dat je daartoe komt, als je het gevoel hebt op de zaak zelf met lege handen te staan, want wie zich niet commiteert, kan niet echt meepraten. Zo hield de minister van Buitenlandse Zaken niet op zich te verzetten tegen iedere actie vanuit Europa die niet voor de volle 100% voorzien was van Amerikaanse goedkeuring.

Er is naar ons oordeel geen enkel bezwaar tegen eigen Europese demarches. Integendeel, er is zelfs behoefte aan een Europees geluid en desnoods eigen initiatieven, mits zij niet leiden tot wezenlijke kloven in de solidariteit met de Amerikanen. Ook de Amerikanen vinden dat Europa heeft een andere relatie met het Midden-Oosten en mogelijk zelfs een andere gespreksingang of toonhoogte dan de Verenigde Staten. Alles wat kan bevorderen dat Irak Koeweit ontruimt, zonder dat er geweld aan te pas komt, moet worden geprobeerd. De fractie van D66 hoopt nu dat door het besluit van de Nederlandse regering die grotere ruimte op dat tweede spoor ook genomen wordt.

De instemming van mijn fractie met deze brief gaat dan ook gepaard met het klemmende verzoek aan de minister van Buitenlandse Zaken en het kabinet om die ruimte te maken en zich opener dan de afgelopen weken op te stellen voor Europese demarches, die mogelijk de toepassing van geweld kunnen voorkomen. Wat mijn fractie betreft mogen gesprekken plaatsvinden waar dat mogelijk is, in Algiers of in Bagdad. Het belangrijkste is niet waar het gesproken wordt, maar dat er gesproken wordt. Het kabinet zou desnoods alsnog moeten bevorderen dat de trojka naar Bagdad gaat.

Die grotere beleidsruimte is ook van belang voor de vraag wanneer het opportuun en gerechtvaardigd is om geweld te gebruiken, hoewel dat uiterst moeilijk is aan te geven. De realiteit gebiedt te erkennen dat dit

moment vooral door de Amerikanen zal worden bepaald. Het is onwaarschijnlijk dat op dat moment alle betrokkenen eenzelfde oordeel over de juistheid van dat moment zullen hebben. Maar dit betekent niet dat er vanuit Europa geen enkele opvatting hieromtrent meer van enige invloed kan zijn.

De moeilijkheid in dit debat is dat de eerlijkste afspraken daarover afbreuk kunnen doen aan de oorlogvoorkomende pressie die van de dreiging door het ultimatum uitgaat. Maar mijn fractie wil hier met kracht onderstrepen dat de resoluties van de Veiligheidsraad wel door Irak moeten worden uitgevoerd, wel een permissie voor het toepassen van geweld bevatten, maar geen op datum gestelde opdracht daartoe. Van het VN-ultimatum moeten niet wij de gevangene worden. Wel verzetten wij ons tegen de gedachte dat voor de bepaling van het moment waarop geweld gebruikt zal worden, een nieuwe VR-resolutie gewenst is. Die opvatting neemt alle pressie weg die uitgaat van de aangenomen VR-resolutie 678.

Niet alleen op de datum maar ook op het creëren van omstandigheden kan een grotere politieke creativiteit zich richten. Irak moet zich zonder voorwaarden terugtrekken uit Koeweit. Over dat punt kan niet onderhandeld worden. Dit heb ik namens mijn fractie bij de algemene beschouwingen in oktober jongstleden gezegd en dit staat voor ons nog steeds als een paal boven water. Maar dit betekent niet, zo heb ik daaraan toegevoegd, dat het verboden is perspectieven zichtbaar te maken die het Irak gemakkelijker kunnen maken zich terug te trekken. Als Europa zich explicieter zou uitspreken over het bespoedigen van een internationale vredesconferentie, is dat wat ons betreft het doortrekken van een lijn die reeds lang voor de Golfcrisis bestond en in geen enkel opzicht een punt van onderhandeling is met Irak. Er is geen functionele koppeling tussen de terugtocht van Irak uit Koeweit en de oplossing van het Palestijnse vraagstuk. Er is wel een structurele instabiliteit in het Midden-Oosten met een permanente oorlogsdreiging zo lang een aantal majeure vraagstukken daar onopgelost blijft.

Voorzitter! In het debat van drie weken geleden hebben wij ons op het standpunt gesteld dat het niet aan de Kamer maar aan het kabinet was om het voortouw te nemen bij

het doen van voorstellen over de aard en omvang van de Nederlandse bijdrage in het geval van een gewapend conflict. Wij hebben toen twee maatstaven genoemd aan de hand waarvan wij de voorstellen zullen beoordelen. Het ene was het criterium van de vrijwilligheid waar maar mogelijk. Het andere betrof de operationele effectiviteit van de bijdrage. Wij hebben geen behoefte aan symbolische gebaren die daadwerkelijk niets of relatief weinig voorstellen. Zowel het inzetten van onze schepen, als de verschillende vormen van medische hulpverlening lijkt ruimschoots aan die maatstaven te voldoen. Hetzelfde geldt voor het besluit twee Patriot-eenheden naar Turkije te zenden. Ik vraag de minister van Defensie op welke wijze hij heeft vastgesteld dat de vrijwilligheid van de betrokkenen ook voor de nieuwe taken in de nieuwe omstandigheden bestaat.

De plaatsing van de schepen onder Amerikaans opperbevel in oorlogsomstandigheden, maar in samenwerking met andere WEU-landen is een juiste beslissing op rationele gronden. De formulering dat de minister van Defensie te allen tijde de nationale zeggenschap houdt zijn veto uit te spreken over de voorgenoemde activiteiten van de Nederlandse marine-eenheden is niet geheel helder. Zij suggereert dat de Nederlandse minister per activiteit kan zeggen dat wel, dit niet, etcetera. Dat lijkt mij weinig logisch. Ik lees het zo dat de Nederlandse minister naar aanleiding van wat dan ook te allen tijde kan besluiten de schepen weer aan het Amerikaanse opperbevel te onttrekken. Kan de minister dat bevestigen?

Omdat ik voor mijn collega van de PvdA spreek, moet ik helaas wat vooruitlopen op zijn inbreng namens zijn fractie op basis van wat ons daarover in het vooruitzicht is gesteld. Uit het nogal veelzijdig assortiment aan uitspraken uit de PvdA-fractie licht ik er één die echt namens de fractie is gedaan en die neerkomt op de opvatting dat het kabinet een nieuw besluit moet nemen, alvorens de Nederlandse schepen ook effectief aan gevechtshandelingen gaan deelnemen. Ik hoor straks wel van collega Woltgens of ik het zo juist zeg. De fractie van D66 stelt zich open voor zijn argumentatie, waarvan ik me wel een deel kan voorstellen. Maar wij beginnen met ernstige twijfels te hebben over de wenselijkheid van die houding.

Immers dan zal, totdat die laatste beslissing genomen is, het weer opnieuw onzeker zijn voor de rest van de wereld waar Nederland staat als het erop aankomt. Ook wij willen, even hard als de PvdA, dat de Nederlandse regering in de komende tijd alles in het werk stelt wat in haar beperkte vermogens ligt om te voorkomen dat de gewelddoelige moet worden toegepast. Maar zoals ik heb betoogd, kan zij de politieke en diplomatieke ruimte die daarvoor nodig is, slechts ontlenen aan het scheppen van zekerheid over onze positie als het erop aankomt. Bovendien zal ook deze, al is het maar tijdelijke, onzekerheid ten koste gaan van de belangrijkste troef in de oorlogvoorkoming en dat is het beeld van vastbesloten eenheid in het internationaal solidair verzet. Overheerst dat nadeel niet te zeer het voordeel dat het kabinet nog eens een beslismoment inlast? En is dat voordeel wel zo relevant als het kabinet in laatste instantie beschikt over de mogelijkheid, de schepen te allen tijde aan het Amerikaans opperbevel te kunnen onttrekken, zoals in mijn interpretatie?

Voorzitter! Mijn fractie heeft geen behoefte aan een Verenigde vergadering van de Staten-Generaal. Naar ons oordeel geeft de constitutie ons in deze omstandigheden geen opdracht daartoe. Wij stellen vast, dat beide Kamers de gelegenheid hebben om met de regering van gedachten te wisselen over de kabinetsbesluiten. En voorshands kennen wij geen enkel lid van de Staten-Generaal dat behoefte heeft aan het expliciet formuleren van een oorlogsverklaring aan Irak. Niet als er gevechtshandelingen zouden zijn en zeker niet als nog alles gedaan kan worden om die te voorkomen. Maar misschien heeft mevrouw Beckers argumenten die wij over het hoofd hebben gezien. Misschien komen die nog in dit debat naar voren.

Voorzitter! Voor de meesten van ons wordt het denken dezer dagen beheerst door gevoelens die in al hun strijdigheid tegelijk aanwezig zijn. De absurditeit en onaanvaardbaarheid van het verschijnsel oorlog aan de ene kant en het aanvaarden van het risico dat hij toch uitbreekt aan de andere kant. De absurditeit van het bewust riskeren van het leven van Nederlanders en daartegenover de ondragelijkheid van de gedachte dat wij het aan de anderen zouden overlaten. Daartussen is het vinden van de juiste beslissing een bijna

onmogelijke opgave, waar we toch voor gesteld staan in de wetenschap dat intellectueel, moreel en politiek geen enkele gedachtengang naar al deze maatstaven sluitend is te krijgen

Ieder maakt zijn eigen afwegingen. Voor mijn fractie zijn er een paar punten die de leidraad van die afweging bepalen. Mag een rechtsorde verdedigd worden met dezelfde middelen als waarmee zij wordt geschonden? Ons antwoord is "ja". Ook als er veel olie in die orde zit? Ja, ook dan, want olie vertroebelt weliswaar het zicht op het ideaal van

die rechtsorde, maar vervangt die orde niet. Ook, als niet met zekerheid kan worden vastgesteld dat alle vreedzame middelen zijn uitgeput? Dat is moeilijk. De laatste zekerheid zal nooit te bereiken zijn, en wie al te lang wacht, kan ook verliezen. Maar ik erken dat hier de zwakke schakel zit, in ieder geval de onzekerheid. Zo lang mogelijk moeten wij die andere middelen proberen. Die morele opdracht vervalt op zichzelf niet door een datum.

Achter al deze overwegingen ligt ten slotte de hoop op de realisering van het verre ideaal van een interna-

tionale rechtsorde. Vorig jaar leek door het wegvallen van de Oost-Westpolarisatie misschien voor het eerst in de geschiedenis dat ideaal iets meer te worden dan een luchtspiegeling. De inval van Saddam Hussein was een aanslag op die nieuwe hoop. Als het de wereld lukt, hem uit Koeweit te krijgen, dan is de internationale rechtsorde daarmee nog geen stralende werkelijkheid, maar de hoop blijft dan leven, want er is dan een begin gemaakt. En lukt het de wereld niet, dan is het met die hoop gedaan.

WERKCONFERENTIE

D66 ORGANISEERT EEN WERKCONFERENTIE OVER DE RANDSTAD

Minister Alders heeft onlangs de Vierde Nota Extra aangeboden aan de voorzitter van de Tweede Kamer. De Nota bevat de planologische kernbeslissing (PKB) voor het nationale ruimtelijke beleid. Momenteel doorloopt de Vierde Nota Extra de wettelijk vastgestelde procedure voor inspraak en advies. De Kamerbehandeling vindt waarschijnlijk na het zomerreces plaats.

De Vierde Nota Extra geeft het regeringsbeleid voor de toekomstige inrichting van Nederland. De regering heeft met de planfiguur van de PKB een instrument in handen gekregen om aan het ruimtelijke beleid van lagere overheden een aantal belangrijke randvoorwaarden te stellen. Toch zal het regeringsbeleid uiteindelijk door provincies en gemeenten vertaald en uitgevoerd moeten gaan worden. Het is daarom van groot belang dat de lagere overheden bij de totstandkoming van de Vierde Nota Extra worden betrokken.

De D66 kamerleden willen bij de behandeling van de Vierde Nota Extra, in de tweede helft van dit jaar, graag rekening houden met de opvattingen van hun staten- en raadsleden. De kamerfractie heeft het initiatief genomen, samen met het SWB en de PSVI, een cyclus van werkconferenties over de Vierde Nota Extra te houden. De eerste werkconferentie zal gaan over de toekomstige ruimtelijke orde van de Randstad. Deze werkconferentie vindt plaats op zaterdag 23 maart a.s. te Bodegraven.

De dag is bestemd voor gemeenteraadsleden en statenleden uit de Randstad. De voorzitters van de fracties in deze regio hebben onlangs een uitnodiging voor deze dag ontvangen. De fracties zijn gevraagd om met twee leden deel te nemen aan de werkconferentie. De discussie over de Randstad dient in de eerste plaats ter overdenking van de eigen situatie van de lokale fracties. In de tweede plaats wordt er gestreefd naar een gezamenlijke en kritische doordenking van de materie ten behoeve van de behandeling van de nota in de Tweede Kamer.

Fracties uit de Randstad die nog niet gereageerd hebben op de uitnodiging om deel te nemen aan de werkconferentie worden verzocht dit alsnog te doen. Voor opgave (het liefst vóór 15 februari) en inlichtingen:

Margreet van Son
Stichting Wetenschappelijk Bureau D66
Bezuidenhoutseweg 195
2594 AJ Den Haag, telefoon: 070-3858303